

INDRUMARI PRIVIND MODUL DE ATRIBUIRE SI IMPLEMENTARE A CONTRACTELOR DE ACHIZITIE PUBLICA

În calitate de Autoritate de Management pentru gestionarea Programului “Regiunea Centru” 2021-2027, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru informează constant toți actorii locali / beneficiarii de proiecte finanțate cu elemente actuale privind îmbunătățirea procesului de absorbție a fondurilor europene puse la dispoziția regiunii. Această activitate urmărește, pe de o parte, impulsivitatea activităților din proiecte și, pe de altă parte, creșterea sumelor solicitate la rambursare de către beneficiari, pentru a reduce la minim riscurile de dezangajare/reduceri procentuale în cadrul PRC 2021-2027.

Astfel, se va acorda o atenție sporită următoarelor aspecte:

1. Introducerea subcontractanților în cadrul unui contract de achiziție

În ceea ce privește introducerea unui subcontractant în cadrul unui contract de achiziție, recomandăm a se avea în vedere documentul intitulat „NOTE DE BUNE PRACTICI cu privire la interpretarea calității de furnizor și subcontractant în contractul de achiziție publică/sectorial” publicat pe site-ul: https://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/06/Notificare-privind-calitatea-de-furnizor-sau-subcontractant-in-contractele-de-achiziție_FINAL.pdf

Din analiza prevederilor art. 3 alin. (1) lit. yy) din Legea nr. 98/2016, „subcontractantul” este acel operator economic care nu este parte a unui contract de achiziție publică și care execută anumite părți ori elemente ale lucrărilor/serviciilor, răspunzând în fața contractantului de organizarea și derularea tuturor etapelor necesare în acest scop. Punerea la dispoziție a unui utilaj sau furnizarea de materiale/bunuri în cadrul unui contract de achiziție publică nu este considerată subcontractare în sensul prezentei legi.

Astfel, autoritatea contractantă va analiza în detaliu dacă un operator economic introdus în cadrul contractului de achiziție îndeplinește condițiile declarării acestuia ca subcontractant, iar în situația în care se va concluziona ca condițiile de subcontractare sunt îndeplinite autoritatea contractantă are obligația de a urmări neincadrarea în situațiile de excludere. Se va avea în vedere respectarea tuturor cerințelor prevăzute art. 218-220 din Legea 98/2016, coroborate cu prevederile art. 150-161 din HG 395/2016, anterior introducerii subcontractantului în cadrul contractului de lucrări.

2. Prelungirea duratei de execuție/prestare/furnizare a contractelor de achiziție

Întârzierea implementării contractelor de achiziție trebuie să aibă întotdeauna argumente bine justificate și legale din partea celui care solicită acest lucru, argumente susținute de documente relevante în domeniu.

În acord cu principiile legii achizițiilor publice, contractul încheiat ar trebui să fie executat ca atare și nu poate fi modificat decât în cazuri excepționale, spre exemplu, în cazul în care necesitatea de modificare rezultă din evenimente neprevăzute. Autoritatea contractantă și operatorul au stabilit prin

Împreună dezvoltăm regiunea!

semnarea contractului de achiziție publică, ca urmare a acordului de voință exprimat, drepturile și obligațiile pe care și le asumă, cu respectarea regulilor și limitelor impuse prin acesta și prin legislația în domeniul achizițiilor publice/sectoriale, cât și a limitelor din domeniul obiectului contractului.

În situația în care, pe parcursul derulării contractului, apare necesitatea unei modificări, autoritatea contractantă este obligată să efectueze o analiză cu privire la necesitatea și justificarea modificării, pentru a se demonstra încadrarea în circumstanțele specifice prevăzute la art. 221 din Legea nr. 98/2016, respectiv va verifica dacă este îndeplinită cel puțin una dintre condițiile prevăzute de art. 221 alin. (7) lit. a) - d) din Legea nr. 98/2016.

Autoritatea contractantă este obligată să vegheze la respectarea cerințelor documentației de atribuire cărora le-a atribuit caracter obligatoriu. Acceptarea unei extinderi a duratei contractului din culpa contractorului, neconformă cu condițiile obligatorii din documentație, ar lipsi de orice utilitate stabilirea unor condiții obligatorii în procedura de achiziție publică. Astfel, rezultă că autoritatea contractantă nu poate permite unui operator economic să modifice cerințele impuse, întrucât ar încălca principiile transparenței și tratamentului egal.

Conform Instrucțiunii ANAP nr.1/2021, Cap III - MODIFICĂRI SUBSTANȚIALE, art.10, alin 2), orice modificare substanțială a condițiilor contractului inițial este asimilată unui nou contract care trebuie supus unei noi proceduri de atribuire, pentru a se evita afectarea condițiilor inițiale ale competiției, printre aceste modificari putand fi inclusă și durata lucrărilor, nu doar prețul acestora.

3. Modalitatea de atribuire a contractelor de servicii proiectare si lucrari

Având în vedere deficiențele și întârzierile constatate în implementarea proiectelor, precum și motivele care au condus la aceste întârzieri, cu consecințe directe în majorarea bugetelor și a perioadelor de execuție a contractelor de lucrari, se recomanda implementarea proiectelor de infrastructura prin contractarea in acelasi angajament/contract a serviciilor de proiectare si lucrari.

In situatia in care contractele de proiectare au fost finalizate si platite, recomandam ca documentatia de atribuire pentru contractele de lucrari sa prevada obligativitatea verificarii si asumarii rezultatelor proiectarii de catre operatorii economici participanti la procedura de atribuire. Astfel, se vor evita majorarile bugetelor contractelor de lucrari solicitate de constructori pentru diferentele dintre contractele de proiectare si cele de execuție a lucrarilor.

4. Modalitatea de atribuire a contractelor de achizitie-reguli generale

Autoritatea contractantă are obligația respectării prevederilor art. 2 din Legea nr. 98/2016, referitoare la asigurarea transparenței și egalității de șanse la contractarea serviciilor/produselor/lucrărilor necesare implementării proiectelor cu finanțare nerambursabila din fonduri europene.

Ținând cont de prevederile articolului 11 din Legea 98/2016, autoritatea contractantă nu are dreptul de a utiliza metode de calcul al valorii estimate a achiziției cu scopul de a evita aplicarea procedurilor de atribuire prevăzute de prezenta lege. Autoritatea contractantă nu are dreptul de a diviza contractul de achiziție publică în mai multe contracte distincte de valoare mai mică și nici de a utiliza metode de

Împreună dezvoltăm regiunea!

calcul care să conducă la o subevaluare a valorii estimate a contractului de achiziție publică, cu scopul de a evita aplicarea procedurilor de atribuire reglementate de prezenta lege.

Astfel, recomandam atribuirea contractelor de servicii/produse/lucrări în cadrul proiectelor, luând în considerare speța 1187 publicată de ANAP în 04.04.2024 în Biblioteca de spețe la adresa: <https://achiziitipublice.gov.ro/questions/view>.

Speța ANAP 1187:

„Care este modalitatea de calcul a valorii estimate în vederea alegerii procedurii de achiziție pentru atribuirea unor contracte având ca obiect servicii de consultanță necesare realizării unor proiecte cu finanțare nerambursabilă?”

Răspuns:

Potrivit prevederilor art. 11 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, autoritatea contractantă nu are dreptul de a diviza contractul de achiziție publică în mai multe contracte distincte de valoare mai mică și nici de a utiliza metode de calcul care să conducă la o subevaluare a valorii estimate a contractului de achiziție publică, cu scopul de a evita aplicarea procedurilor de atribuire reglementate de prezenta lege.

În ceea ce privește achiziționarea serviciilor consultanță, potrivit art. 16 alin. (1) și (2) din Anexa la HG nr. 395/2016, estimarea valorii unei achiziții publice se realizează având în vedere obiectul achiziției, care se stabilește plecând de la scopul atribuirii contractului, respectiv de la necesitățile identificate la nivelul autorității contractante care vor fi acoperite prin realizarea achiziției.

Pentru serviciile de consultanță aferente scrierii cererilor de finanțare, precizăm că alegerea modalității de achiziție a serviciilor de consultanță pentru întocmirea și pregătirea unui dosar de cerere de finanțare pentru un proiect se realizează în conformitate cu prevederile art. 17 alin. (1) și alin. (2) din Anexa la HG nr. 395/2016, prin raportare la valoarea estimată cumulată a serviciilor considerate similare, pe care autoritatea contractantă le-a atribuit sau intenționează să le atribuie pe întregul an bugetar, indiferent dacă celelalte servicii similare vizează proiecte distincte.

Prin urmare, în ceea ce privește achizițiile aferente activităților care au loc până la momentul aprobării cererii de finanțare, precizăm că autoritatea contractantă are obligația de a aplica prevederile art. 17 alin. (1) și alin. (2) din Anexa la HG nr. 395/2016, prin raportare la anul bugetar, și nu la durata proiectului (chiar dacă valoarea acestora se va rambursa, ulterior, din bugetul proiectului).

*În același sens, atragem atenția că regula stabilită prin prevederile art. 17 alin. (3) din Anexa la HG nr. 395/2016 vizează achizițiile finanțate din fonduri nerambursabile, achiziții pentru care estimarea se raportează la întreaga perioadă a proiectului. **Această valoare estimată va fi cumulată, după caz, și cu valoarea unor alte achiziții similare ale autorității/entității contractante finanțate din alte surse.***

*Astfel, în cazul achizițiilor care îndeplinesc aceeași funcție tehnico-economică atât în desfășurarea activității curente a autorității contractante, cât și pentru implementarea unui/unor proiect/e finanțate din fonduri nerambursabile, **valoarea estimată se va calcula prin cumularea acestora, indiferent de sursa de finanțare**, autoritatea contractantă neavând dreptul de a diviza contractul de achiziție publică în mai multe contracte distincte de valoare mai mică și nici de a utiliza metode de calcul care să*

Împreună dezvoltăm regiunea!

conducă la o subevaluare a valorii estimate a contractului de achiziție publică, cu scopul de a evita aplicarea procedurilor de atribuire reglementate lege.

În acest context, facem precizarea că, potrivit considerentului 19 al Directivei 2014/24/UE, „în vederea estimării valorii unui contract, trebuie avute în vedere toate veniturile, indiferent dacă provin de la autoritatea contractantă sau de la terți”.

Totodată, este important de subliniat faptul că prevederile art. 13 din Anexa la H.G. nr. 395/2016 nu modifică și nici nu influențează modul de calcul a valorii estimate prevăzut la art. 16 alin. (1) și (2) din Anexa la H.G. nr. 395/2016.

Astfel, potrivit art. 16 din Anexa la H.G. nr. 395/2016, estimarea valorii unei achiziții publice se realizează având în vedere obiectul achiziției, care se pune în corespondență cu codul/codurile CPV care îl descriu cât mai exact, relevantă în acest context fiind activitatea ce caracterizează scopul principal al contractului.

În acest sens, în cazul în care este necesară achiziționarea mai multor produse/servicii/lucrări, iar achiziționarea acestora răspunde aceleiași activități ce caracterizează scopul principal al contractului, valoarea estimată a achiziției se stabilește prin cumularea valorilor tuturor acestor produse/servicii/lucrări.

Astfel, din coroborarea prevederilor art. 16 și ale art. 17 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Anexa la H.G. nr. 395/2016, cu prevederile art. 18 alin. (3) din Legea nr. 98/2016, se desprinde concluzia potrivit căreia autoritatea contractantă alege modalitatea de achiziție în funcție de valoarea estimată a tuturor achizițiilor cu același obiect sau destinate unor utilizări identice sau similare, având obligația să se raporteze la valoarea estimată cumulată a produselor, serviciilor și lucrărilor care sunt considerate similare în sensul celor precizate mai sus.

Prin urmare, valoarea estimată a achiziției se calculează prin cumularea valorii aferente tuturor achizițiilor care urmăresc satisfacerea aceleiași necesități a autorității contractante, urmând ca modalitatea/procedura de atribuire aplicabilă să fie cea care reiese din raportarea valorii estimate (conform precărilor de mai sus și în funcție de încadrarea achizițiilor respective în categoria celor strict necesare pentru implementarea unui proiect finanțat din fonduri nerambursabile sau în categoria celor care îndeplinesc aceeași funcție tehnico-economică atât în desfășurarea activității curente a autorității contractante”

Opinia ANAP este susținută inclusiv de prevederile Directivei 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice. Astfel, potrivit Directivei 2014/24/UE, pct.20:

” În scopul estimării valorii unei anumite achiziții, ar trebui să se clarifice faptul că ar trebui să se permită ca estimarea valorii să se bazeze pe o subdiviziune a achiziției numai în cazul în care aceasta se justifică din motive obiective. De exemplu, ar putea să fie justificată estimarea valorilor contractuale la nivelul unei unități operaționale separate a autorității contractante, cum ar fi școlile sau grădinițele, cu condiția ca unitatea în cauză să fie responsabilă în mod independent de achizițiile sale. Se poate presupune că această situație are loc în cazul în care unitatea operațională separată derulează în mod

Împreună dezvoltăm regiunea!

independent procedurile de achiziții publice și ia deciziile de cumpărare, are o linie bugetară separată la dispoziție pentru achizițiile în cauză, încheie contractul în mod independent și îl finanțează dintr-un buget pe care îl are la dispoziție. O subdiviziune nu se justifică în cazul în care autoritatea contractantă doar organizează o achiziție în mod descentralizat”.

În același timp, Directiva CE 24/2014 la Art.5 Metode de calculare a valorii estimate a achizițiilor, alin.(2) stipulează: *”În cazul în care autoritatea contractantă este compusă din unități operaționale separate, se ține cont de valoarea totală estimată pentru toate unitățile operaționale luate separat”*, iar art.10, alin.1), din Legea 98/2016 prevede: *„În cazul în care autoritatea contractantă are în structura sa unități operaționale separate, valoarea estimată se calculează prin luarea în considerare a valorii estimate totale pentru toate unitățile operaționale luate separat”.*

Totodată, Directiva CE 24/2014, Art.5 Metode de calculare a valorii estimate a achizițiilor alin.(3) menționează: *„Alegerea metodei de calculare a valorii estimate a unei achiziții nu poate fi efectuată cu intenția de a exclude achiziția respectivă de la aplicarea prezentei directive. O achiziție nu se subdivizează dacă acest lucru are ca efect excluderea ei de sub incidența prezentei directive, cu excepția cazurilor justificate de motive obiective.”*

De asemenea, în **Orientări pentru responsabilii cu achizițiile publice privind evitarea celor mai obișnuite erori în proiectele finanțate din fondurile structurale și de investiții europene**, publicat de Comisia Europeană, în februarie 2018, se menționează:

”Divizarea artificială a valorii contractului este ilegală. Autoritatea contractantă nu trebuie să dividă în mod artificial lucrările/produsele/serviciile în unități mai mici pentru a evita pragurile UE pentru publicitate în JOUE, pragurile naționale sau pentru a evita aplicarea unor proceduri competitive. În ceea ce privește lucrările, contractele separate trebuie să fie regrupate în cazul în care există o relație funcțională și temporală între ele. În general, în cazul în care contractele au legătură cu același obiect, valorile acestora trebuie luate împreună. Dacă valorile cumulate depășesc pragurile, contractele trebuie să fie publicate în JOUE”.

5. Constituirea garanțiilor în cadrul contractelor de achiziție

Având în vedere obligativitatea respectării cadrului legal și acceptării instrumentelor de garantare emise în conformitate cu legislația națională și cu reglementările comunitare, vă aducem la cunoștință următoarele precizări, recomandări și avertizări de natură a contribui la limitarea riscurilor legate de emiterea de scrisori de garanție și asumarea de angajamente pe teritoriul României, în funcție de tipul instituției emitente:

➤ Scrisori/polițe emise de societăți de asigurare

Societățile de asigurare supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) și care au dreptul să desfășoare activități de asigurare pe teritoriul României, cât și entitățile notificate care au dreptul să desfășoare activități de asigurare pe teritoriul României, pot fi verificate prin consultarea Registrului Societăților de Asigurare și a Registrului Asigurătorilor și Intermediarilor din S.E.E., accesând următoarele linkuri :

Împreună dezvoltăm regiunea!

<https://www.asfromania.ro/app.php/ro/a/1542/asiguratorii-si-intermediarii-principali>
<https://asfromania.ro/ro/a/1737/asiguratorii-si-intermediarii-din-see>

➤ **Scrisori de garanție bancară/nebancară**

Instituțiile de credit bancare, respectiv instituțiile financiare nebancare din România sau din alt stat supravegheate de Banca Națională a României pot fi verificate prin consultarea registrelor BNR, care pot fi accesate la următorul link: <https://www.bnr.ro/2349-registre-si-liste>.

Totodată, Banca Națională a României, în calitate sa de instituție abilitată să reglementeze, autorizeze/înregistreze, inclusiv să supravegheze prudențial și să monitorizeze entitățile care desfășoară activitate de creditare cu titlu profesional, respectiv instituțiile de credit, instituțiile de plată, instituțiile emitente de monedă electronică, precum și instituțiile financiare nebancare, a formulat și publicat comunicatul de presă intitulat *Precizări, recomandări și avertizări pentru limitarea riscurilor legale de emiterea de scrisori de garanție și asumare de angajamente pe teritoriul României*, disponibil la adresa <https://www.bnr.ro/24431-2025-05-26-recomandari-emitere-scrisori-garantie-registrele-bnr>. Acest document a fost lansat pentru a contribui la eliminarea/diminuarea riscurilor asociate derulării fără drept, a activităților menționate, în cuprinsul acestuia fiind evidențiate tipologiile situate în afara cadrului legal identificate de BNR în contextul exercitării atribuțiilor sale statutare de monitorizare și supraveghere prudențială.

Precizăm faptul că potrivit informațiilor furnizate de BNR, instituțiile financiare din statele membre își pot desfășura activitatea pe teritoriul României în mod direct sau prin intermediul unei sucursale, cu respectarea strictă **fie a prevederilor art. 54 din OUG 99/2006** privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările anterioare, **fie a dispozițiilor art. 25-27 din Legea 93/2009** privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare.

În același timp, autoritatea contractantă va urmări depunerea garanției de bună execuție în termenul legal de 5 zile/15 zile conform prevederilor art.39 alin. (3) din HG 395/2016:

„Garanția de bună execuție se constituie în termen de 5 zile lucrătoare de la data semnării contractului de achiziție publică/contractului subsecvent. Acest termen poate fi prelungit la solicitarea justificată a contractantului, fără a depăși 15 zile de la data semnării contractului de achiziție publică/contractului subsecvent.”

Împreună dezvoltăm regiunea!

6. Cerințe, privind personalul implicat în realizarea activităților contractului, considerate restrictive și excesive în raport cu momentul depunerii ofertelor

Impunerea deținerii de atestate/certificate în conformitate cu legislația românească este excesivă și restricționează participarea ofertanților străini, întrucât îi obligă la obținerea acestora fără a avea certitudinea câștigării licitației.

Certificatele/atestatele/autorizațiile prevăzute de legislația națională **nu pot fi menționate ca echivalent**, acestea fiind impuse prin legislația de specialitate din domeniul obiectului contractului ce urmează a fi atribuit. Mențiunea "echivalent" se aplică standardelor, la un anumit producător, la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție/metoda specifica de fabricație/prestare/execuție.

În acest sens sunt și prevederile Instrucțiunii nr. 1/2017 a Agenției Naționale pentru Achiziții Publice care stabilește următoarele:

- art.5 alin.2:

"În conformitate cu principiul recunoașterii reciproce, autoritatea/entitatea contractantă are obligația de a accepta documente echivalente celor solicitate la nivelul documentației de atribuire, emise de organisme stabilite în alte state membre ale Uniunii Europene sau cu care România are încheiate acorduri pentru recunoașterea și echivalarea certificărilor/autorizațiilor în cauză."

- art. 3, alin. (1), (3) și (4):

„(1) Sintagma "personalul ce va realiza efectiv activitățile care fac obiectul contractului ce urmează a fi atribuit" se referă la experții/personalul-cheie ce răspund(e) de realizarea efectivă a proceselor de execuție aferente implementării respectivului contract, calificarea, experiența profesională și/sau modul de organizare influențând, în mod direct, calitatea rezultatului ce trebuie atins prin contractul în cauză, această categorie de personal nefiind considerată criteriu de calificare și selecție în raport cu operatorul economic ce este candidat/ofertant în procedura de atribuire.

(3) În cadrul acestei categorii se includ și tipurile de experți pentru care este impusă, prin legislația de specialitate din domeniul obiectului contractului ce urmează a fi atribuit, prezentarea unei certificări specifice, fără de care aceștia nu au dreptul de a exercita activitatea în cauză, în acest fel fiind legați indisolubil de implementarea propriu-zisă a respectivului contract.

(4) Pentru tipurile de experți menționați la alin. (3), pentru care existența certificării specifice, emisă de un organism abilitat conform prevederilor legale incidente domeniului în cauză, reprezintă condiția necesară și suficientă pentru a putea duce la îndeplinire activitățile ce fac obiectul respectivelor certificări, autoritatea/entitatea contractantă nu va stabili criterii de calificare și selecție, ci va solicita ca în propunerea tehnică să fie descris momentul în care vor interveni acești experți în implementarea viitorului contract, precum și modul în care operatorul economic ofertant și-a asigurat accesul la serviciile acestora (fie prin resurse proprii, caz în care vor fi prezentate persoanele în cauză, fie prin externalizare, situație în care se vor descrie aranjamentele contractuale realizate în vederea obținerii serviciilor respective).

Împreună dezvoltăm regiunea!

Exemple: responsabil tehnic cu execuția (RTE) în conformitate cu prevederile Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată; expert/expert tehnic în domeniul protejării monumentelor istorice în conformitate cu Ordinul ministrului culturii și patrimoniului național nr. 2.495/2010 pentru aprobarea Normelor metodologice privind atestarea specialiștilor, experților și verificatorilor tehnici în domeniul protejării monumentelor istorice; contabil autorizat/expert contabil în conformitate cu legislația incidentă în domeniul contabilității și fiscalității; verificator de proiecte, diriginte de șantier în conformitate cu legislația incidentă în domeniul construcțiilor; personal ce necesită atestări profesionale de la autorități competente - cum ar fi, dar fără a se limita la, AFER/ISCIR/ANRE/ANVAR/ANCPI/CECAR/CAFR/MCPN etc.”.

Prin urmare, deși experții menționați anterior trebuie să dețină atestate valabile eliberate de autoritățile române pentru a putea exercita profesia, nu se justifică solicitarea prezentării acestei autorizări până la momentul în care acest tip de expert va interveni în cadrul viitorului contract. De asemenea, nu se justifică solicitarea prezentării acestei autorizări la momentul depunerii ofertelor în cazul operatorii economici stabiliți în alte state membre sau operatorii economici care folosesc experți stabiliți în alte state membre.

7. Abateri de la buna practică

În sprijinul dumneavoastră, vă aducem la cunoștință, cu titlu de exemplu, principalele abateri întâlnite în cadrul procedurilor de atribuire, abateri care au generat reduceri procentuale conform OUG 66/2011:

- **Criterii de calificare și selecție/factori de evaluare restrictivi solicitați prin documentația de atribuire:**
 - ❖ experiența similară în contracte finanțate din fonduri nerambursabile UE;
 - ❖ solicitarea unor autorizații/atestare emise de autoritățile responsabile din România la momentul depunerii ofertelor;
 - ❖ specificații tehnice care precizează un anumit producător, marcă, standard, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic, care se referă la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau produse fără mențiunea "sau echivalent";
 - ❖ deținerea sau impunerea existenței unui service autorizat în România sau în regiune;
 - ❖ deținerea unui sediu sau o anumită formă de reprezentare în țară sau în regiune;
 - ❖ obligația ofertanților de a avea calificare în țară sau în regiunea respectivă;
 - ❖ solicitarea certificatelor fiscale constatatoare privind lipsa datoriilor restante, cu privire la plata impozitelor, taxelor sau a contribuțiilor la bugetul general consolidat (buget local, buget de stat etc.) la momentul prezentării, respectiv certificatul constatator emis de ONRC, fără a menționa acceptarea unor documente echivalente emise în țara de rezidență în cazul ofertanților persoane juridice/fizice străine;

Împreună dezvoltăm regiunea!

- ❖ nepermiterea constituirii garanției de participare și a garanției de bună execuție prin toate formele posibile conform prevederilor art. 154 din legea 98/2016;
- ❖ limitarea subcontractării pentru o parte a contractului, stabilită în termeni abstracti ca procent din respectivul contract;
- ❖ Certificate ISO pentru producătorul echipamentelor;
- ❖ depunerea unor autorizații pentru livrare/comercializare emise de producător la momentul depunerii ofertei;
- ❖ nerespectarea legislației cu privire la aplicarea criteriului de atribuire "pretul cel mai scazut" pentru contracte de achiziții care au ca obiect servicii intelectuale, respectiv cu impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață; pentru categoriile de produse care au impact asupra mediului pe durata întregului ciclu de viață, prevăzute în anexa 2 la HF 395/2016, se vor avea în vedere prevederile **Ordinului nr. 1946/09.08.2024** prin care se stabilesc factorii de evaluare care vizează aspecte de mediu.

În susținerea celor menționate anterior, va rugăm să aveți în vedere următoarele prevederi legale în materia achizițiilor publice:

-art. 31 alin. (1) din HG 395/2016: "Autoritatea contractantă nu are dreptul de a restricționa participarea la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică prin introducerea unor criteriile minime de calificare, care:

a) nu prezintă relevanță în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează să fie atribuit;

b) sunt disproporționate în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează a fi atribuit."

-art 155 alin(6) din legea 98/2016 (6) „Specificațiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici."

➤ **Abateri în ceea ce privește anunțul de participare:**

- ❖ nepublicarea prin anunț de tip erată a prelungirii termenului-limită de depunere a ofertelor cu cel puțin 3 zile lucrătoare anterior datei limita de depunere a ofertelor conform art. 55 din HG 395/2016;
- ❖ nerespectarea de către autoritatea contractantă a termenelor-limită de depunere a ofertelor, respectiv a solicitărilor de participare, în cazul procedurilor de licitație deschisă, restrânsă, negociere competitivă și de dialog competitiv;
- ❖ nerespectarea obligației de a extinde termenul-limită de depunere a ofertelor în situația în care intervin modificări semnificative ale documentelor achiziției;
- ❖ nepublicarea unui anunț de participare în JOUE datorită unei divizări artificiale a contractelor de lucrări/produse/servicii care au generat o valoare estimată individuală sub pragurile prevăzute la art. 7 din Legea 98/2016;
- ❖ modificarea informațiilor cuprinse în Anunțul de Participare prin clarificări și nu prin erată

Împreună dezvoltăm regiunea!

- ❖ divizarea artificială a contractelor de lucrări/produse/servicii considerate similare cu scopul de a evita aplicarea procedurilor de atribuire, achiziționând astfel lucrări/produse/servicii prin achiziție directă, încălcând prevederile art. 11 din Legea 98/2016;
- ❖ absența unei justificări cu privire la neîmpărțirea contractului pe loturi.
 - **Abateri în ceea ce privește selecția ofertanților și evaluarea ofertelor:**
- ❖ criteriile de calificare și de selecție sau specificațiile tehnice au fost aplicate incorect/incomplet în etapa de evaluare, consecința fiind acceptarea unor oferte câștigătoare care nu ar fi trebuit acceptata, exemple în acest sens fiind declararea unui ofertant castigator:
 - a) fara ca acesta sa faca dovada lipsei datoriilor restante, cu privire la plata impozitelor, taxelor sau a contribuțiilor la bugetul local inclusiv la sediile secundare;
 - b) fara a indeplini experienta similara asa cum se solicita prin fisa de date a achizitiei;
 - c) fara a indeplini toate cerintele solicitate prin caietul de sarcini;
 - d) fara ca acesta sa faca dovada ca detine toate certificarile/autorizarile solicitate prin documentatia de atribuire;
- ❖ criteriile de atribuire, algoritmul de calcul, factorii de evaluare sau ponderile acestora, specificate în anunțul de participare, nu au fost respectate în etapa de evaluare a ofertelor, exemplu în acest sens fiind situația în care se acorda un punctaj maxim fără depunerea documentelor doveditoare pentru susținerea aceluși factor de atribuire și acordarea unui punctaj maxim în acest sens;
- ❖ pe parcursul evaluării ofertelor se aduc modificări asupra conținutului propunerii tehnice sau propunerii financiare, altele decât viciile de formă, abaterile tehnice minore sau erorile aritmetice prevăzute la art. 134 din HG 395/2016;
- ❖ acceptarea îndeplinirii criteriilor de calificare și selecție sau a specificațiilor tehnice de către furnizorii care nu au calitate de subcontractant sau asociat în cadrul procedurii de atribuire;
- ❖ respingerea ofertelor cu preț aparent neobișnuit de scăzut în raport cu produsele, lucrările sau serviciile ce urmează a fi livrate/executate și/sau prestate fără ca autoritatea/entitatea contractantă să solicite, în prealabil, clarificări ofertanților respectivi sau în cazul în care astfel de clarificări au fost solicitate, dar autoritatea contractantă nu poate să dovedească că a evaluat informațiile/documentele furnizate de ofertanții în cauză;
- ❖ nesolicitarea prelungirii valabilității ofertei și a garanției de participare astfel încât acestea să fie valabile la încheierea contractului de achiziție publică;
- ❖ declararea unor oferte conforme cu toate ca nu au depus oferta semnată cu **semnătură electronică extinsă**, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat în condițiile legii;
- ❖ conflictul de interese, cu impact asupra rezultatului procedurii de achiziție, conform art. 60 din Legea 98/2016.

Împreună dezvoltăm regiunea!

- **Abateri in ceea ce priveste implementarea contractului:**
- ❖ majorarea prețului contractului fără respectarea prevederilor art 221 din Legea 98/2016;
 - ❖ modificarea substanțială a clauzelor contractului/acordului-cadru (cum ar fi natura lucrărilor, perioada de execuție a contractului, condițiile de plată, materialele utilizate) atunci când, prin această modificare, contractul/acordul-cadru prezintă caracteristici care diferă în mod substanțial de cele ale documentului semnat inițial, favorizand in acest fel contractantul;
 - ❖ acordarea unei plăți in avans in cadrul contractului, atunci cand o astfel de plata nu era prevăzută în anunțul de participare si documentația de atribuire;
 - ❖ introducerea unui subcontractant in cadrul contractului fără respectarea tuturor cerințelor prevăzute art. 218-220 din Legea 98/2016, coroborate cu prevederile art. 150-161 din HG 395/2016.

Pentru a stabili daca modificarea unui contract este considerata substanțială, se vor avea in vedere prevederile art. 221 alin.7) din Legea 98/2016 care stipulează:

„Modificarea unui contract sau a unui acord-cadru, pe durata sa, este considerată a fi substanțială doar atunci când prin această modificare contractul sau acordul-cadru prezintă caracteristici care diferă în mod substanțial de cele ale documentului inițial. Fără a aduce atingere prevederilor alin. (1), o modificare a unui contract de achiziție publică/acord-cadru, pe durata sa, este considerată modificare substanțială atunci când este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

- a) modificarea introduce condiții care, dacă ar fi fost incluse în procedura de atribuire inițială, ar fi permis selecția altor candidați decât cei selectați inițial sau acceptarea unei alte oferte decât cea acceptată inițial sau ar fi atras și alți participanți la procedura de atribuire;
- b) modificarea schimbă echilibrul economic al contractului de achiziție publică/acordului-cadru în favoarea contractantului într-un mod care nu a fost prevăzut în contractul de achiziție publică/acordul-cadru inițial;
- c) modificarea extinde în mod considerabil obiectul contractului de achiziție publică/acordului-cadru;
- d) un nou contractant înlocuiește contractantul inițial, în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) lit. d).”

Împreună dezvoltăm regiunea!